

Република Македонија

ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

Одделение за внатрешна ревизија

Бр. 16 - 165/7

Демир Хисар, 30.05.2016 год.

Архивски знак а/а 1603
Рок на чување 5 год.
30.12.2016 г. Подпись
Демир Хисар

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ

**ОД ИЗВРШЕНАТА ХОРИЗОНТАЛНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ –
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКО
УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

Мај, 2016 година

ИЗВРШНО РЕЗИМЕ

Ревизијата на успешност –Ефикасност и ефективност на системот на финансиско управување и контрола во општина Демир Хисар е спроведена со цел да се даде оценка за ефикасноста и ефективноста на воспоставениот систем на финансиско управување и контрола, во делот на вршење на работите на ефикасен и ефективен начин, усогласување на работата со законите и актите, заштита на имотот, користење на буџетските средства, јакнење на одговорноста при извршување на задачите.

Ревизијата е извршена согласно членовите 40 и 42 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола (Службен весник на РМ бр.90/09, 188/13 и 192/15) и Годишниот план за ревизија на Одделението за внатрешна ревизија за 2016 година под бр. 16-969/2 од 11.12.2015 година.

Периодот кој беше опфатен со ревизијата на успешност е 2015 година и тековната 2016 година.

Опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување на техники и методологија од страна на ревизијата, го даваат следниот заклучок:

Надлежните органи за управување и раководење со субјектот имаат обврска за преземање мерки, политики и конкретни активности за пропишување на подзаконските и интерните акти, донесување и имплементација на процедурите за финансиско управување и контрола (планирање, извршување, мониторинг и известување) кои претставуваат предуслов за воспоставување на финансиско управување и контрола.

Тоа упатува дека **делумно се преземени** потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на ФУК за непречено остварување на целите на субјектот.

Постојат можности за подобрување на функционирањето и развојот на системот на ФУК во делот на посочените на писани процедури и нивна доследна примена, изготвување и усвојување на Статешки планови на општината и Стратегија за управување со ризици во функција на воспоставување на систем на ФУК кој ќе придонесе за непречено реализирање на целите на субјектот.

Состојбите кои се прикажани во Конечниот извештај се резултат на применетите постапки на ревизија со цел постигнување на објективна и реална оценка на тековните состојби за ефикасноста и ефективноста на системот на ФУК, детектирање на клучните фактори кои влијаат на ефикасноста, пивна анализа, утврдување на причините за постојната состојба и креирање на јасни и реални препораки по кои надлежните лица треба да постапат.

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

Како резултат на извршената ревизија, констатирани се одредени состојби со кои е поткрепен ревизорскиот заклучок, а кои се дадени во продолжение според ризичните области:

- Донесениот Стратешки план е за период до 2013 година, не е извршено негово ажурирање и обновување. Немањето на стратешки план, јасно одредена визија и мисија го отежнуваат квалитетното работење на општината во насока на исполнување на стратешките цели.
- Донесени се и имплементирани годишни програми за работа,
- Контролното опкружување е на задоволително ниво, донесени се правилници за организација на работата и систематизација на работните места, постои поделба на надлежностите, разграничување на одговорностите, дадени се овластувања
- Непостоење на писани процедури за поголем дел од процесите, како и за контролните активности; субјектот делумно воспоставил политики на процедури за работа, со што се укажува на потреба за преземање на дополнителни активности и целосна примена на процедурите,
- Не е направена проценка на ризиците и не е донесена Стратегија за управување со ризиците
- Постои ефикасен систем за комуникација и соодветна размена на информации
- Кај набавките не се утврдени поголеми неправилности, освен непостоење на писани процедури кои се потребни за воспоставениот систем на интерни контроли да обезбеди следење и контрола на документацијата, за малите набавки постои писана процедура, но не се применува целосно.
- кај пописот се констатира дека целосно е извршен и обезбедува усогласување на сметководствената со фактичката состојба на средствата и изворите, но забележано е дака за поголема контрола и одговорност за заштита на имотот треба да се воспостави практика средствата и техничката опрема да се издаваат на реверс на лицата кои ракуваат со истите.

Во насока на надминување на утврдените слабости, ревизијата даде препораки со цел преземање мерки за надминување па истите. Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон подобрување на системот на ФУК.

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

Вовед

Финансиското управување и контрола, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола се воспоставува кај буџетските корисници и ги опфаќа финансиските процеси на планирање, извршување, мониторинг и известување и тоа за: приирање на приходите утврдени со буџетот, управувањето и контролата за извршувањето на расходите одобрени со буџетот и заштита на средствата и обврските чија вредност е евидентирана во билансот на состојба.

Целта на финансиското управување е подобрување на финансиското управување заради: извршување на работите на правilen, ефикасен, економичен и ефективен начин, усогласување на работите со законската регулатива и интерните акти, заштита на имотот и останатите ресурси од загуби предизвикани од лошо работење, јакнење на одговорноста при извршување на задачите и правилно евидентирање на финансиските трансакции.

Законска рамка

Законската и подзаконската регулатива во Република Македонија со која се регулира областа главно е определена со:

- Закон за јавна внатрешна финансиска контрола,
- Закон за локална самоуправа,
- Закон за финансирје на ЕЛС,
- Стандарди за внатрешна контрола во јавниот сектор,
- Стандарди за внатрешна ревизија,
- Закон за јавни набавки,
- Закон за сметководство на буџетите и буџетските корисници,
- Правилник за сметководството на буџетите и буџетските корисници,
- Стратешки документи и
- Подзаконски акти од областа.

ФУК се спроведува врз основа на меѓународно прифатените стандарди за внатрешна контрола, преку примена на поврзаните компоненти: контролна средина, управување со ризиците, контролите, информациите и комуникациите и мониторинг.

Цели на ревизијата

Целта на ревизијата е обезбедување на објективна и реална оценка за тековните состојби за ефикасноста и ефективноста на системот на јавната внатрешна финансиска контрола во општина Демир Хисар.

Со ревизијата на успешност се изврши детектирање на клучните фактори кои имаат влијание во процесот на воведување и развој на системот за јавна внатрешна финансиска контрола, преку:

- утврдување на контролното опкружување во субјектот,врз основа на интегритетот на вработените,
- компетентност, ниво на знаење и вештини,
- организациона структура- поделба на надлежностите, овластувањата
- утврдување на ризик од можни настани кои може да влијаат врз остварување на целта,
- востоставени политики и постапки за спроведување со ризиците,
- обезбедување на ефикасен информационен систем, проток на информации, документирање на сите оперативни процеси,
- ефикасност на преземените активности на раководителот на субјектот за следење и самонроценка на финансиското управување и контрола.

Основната ревизорска цел на оваа ревизија е поставена во следното прашање:

Дали се преземени потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола.

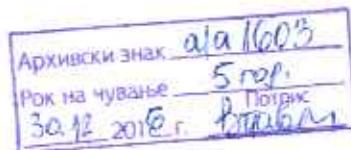
За да може да одговори на поставената цел, ревизијата изврши анализа на следните области кои имаат свое влијание врз имплементацијата, развојот и ефикасноста на системот на ФУК кај општина Демир Хисар:

1. Правната рамка и стратешките документи
2. Финансиско управување и контрола, и тоа:
 - оценка на основните компоненти,
 - функционирање на процесите утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на пабавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските).

Според сознанијата до кои дојдовме при извршувањето на ревизијата на успешност и оценката на ризичните подрачја, клучните фактори и причините за постојната состојба, а во насока на надминување на утврдените слабости , ревизијата даде препораки со цел преземање мерки за надминување на истите. Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон подобрување на системот на ФУК.

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР
Одделение за внатрешна ревизија
Бр. 16 - 165/7
Демир Хисар, 30.05.2016 год.

До

-Градоначалник на Општина Демир Хисар
-Раководителот на Одделение за финансиски прашања при
Општина Демир Хисар

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ВНАТРЕШНИОТ РЕВИЗОР

- Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на успешност –ефикасност и ефективност на системот за финансиско управување и контрола во општината Демир Хисар за периодот од 01.01.-31.12.2015 година.
- Ревизијата се извршена согласно членовите 40 и 42 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола (Службен весник на РМ бр.90/09, 188/13 и 192/15) и Годишниот план за ревизија на Одделението за внатрешна ревизија за 2016 година под бр. 16-969/2 од 11.12.2015 година.
- Целта на ревизијата се обезбедување на објективна и реална оценка за тековните состојби за ефикасноста и ефективноста на системот на јавната внатрешна финансиска контрола во општина Демир Хисар.
- Претходно биле вршени ревизии во општината од страна на одделението за внатрешна ревизија и извештите ќе бидат земени предвид.
- Одговорност на раководството во ревидираниот субјект се работењето да го врши во согласност со законите и подзаконските интерни акти што се во сила.

Одговорноста за раководството на субјектот од точка 1 е на:

- Јуапчо Блажевски, градоначалник во 2015 година.

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

6. Одговорност на внатрешниот ревизор с да го даде овој Конечен извештај прикажан на страниците од 6 до 16 и да даде мислење дали работењето е во согласност со законите, подзаконските акти и интерните акти што се во сила и да даде препораки за функционирањето на системот за ФУК.

7. Ревизијата од точка I на овој Извештај е извршена во периодот од 01.03 -15.04.2016 година од Валентина Павловска, внатрешен ревизор на единицата за локална самоуправа општина Демир Хисар.

8. Ревизијата е извршена во согласност со Меѓународните стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија кои се пропишани во Република Македонија. Ревизијата вклучува испитување на докази, проценување на користени смстководствени принципи, применува системски базиран пристап, употреба на соодветни тестови на усогласеност и одреден број директни тестирања за да даде оценка на контролната средина во ревидираниот субјект.

9. Ревизијата е извршена земајќи ги предвид презентираните документи од одговорното лице – раководител на одделението. На овој начин бевме во можност да ги откриеме причините за утврдените наоди и да дадеме одговор на поставените ревизорски цели преку давање релевантни препораки.

Ревизорски наоди

Како резултат на извршената ревизија на успешност за добивање на одговор на поставената цел, констатиравме одредени состојби и слабости во горенаведените ризични области.

1. Правна рамка и стратешки документи

Во рамките на ризичната област која ги третира прашањата од Правна рамка и стратешки документи ревизијата се фокусираше на детектирање на евентуални слабости, недоречености и потенцијални ризици во законската регулатива кои може да влијаат на воспоставувањето и функционирањето на финансиското управување и контрола.

Во функција на дефинирање на општите и посебните цели на општината изготвени се стратешките и програмските документи.

-Стратешки план за ЛЕР за период од 2008-2013 година,

-Стратешки план за енергетска ефикасност за период 2013-2015,

-Годишни програми по одделни области, за кои општината има надлежности согласно ЗЛС и Деловникот на Советот на општината.

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

Со поединечните Програми за работа за 2015 година, опфатени се законските и подзаконските акти на база на кои се донесени, планираните активности и средствата потребни за финансирање и реализација на истите, по одделни области за кои општината има надлежност, со цел остварување на приоритетите и целиите утврдени со донесените планови и програми. Овие акти се изготвуваат согласно Методологијата, која ги содржи бараните цели, односно истите се конкретни, мерливи, соодветни, остварливи и временски определени.

Општина Демир Хисар во рамките на ризичната област Правна рамка и стратешки документи суште нема изготвено и донесено Стратегија за управување со ризици, со која ќе биде утврдена политиката за управување со ризиците, а која е законска обврска согласно ЗЛВФК.

Донесувањето на стратешките документи и законската рамка која го регулира работењето на Општина Демир Хисар е основа за воспоставување на систем на финансиско управување и контрола, кој во иднина треба да се надградува.

2. Финансиско управување и контрола

2.1. Компоненти на финансиското управување и контрола

Во рамките на ризичната област која третира прашања од **финансиското управување и контрола**, ревизијата имаше за цел да даде одговор на повеќе ревизорски прашања поврзани со компонентите:

2.1.1. Контролна средина

2.1.2. Управување со ризиците

2.1.3. Контролни активности

2.1.4. Информации и комуникации

2.1.5. Мониторинг

Во функција на давање одговори за ское од поставените прашања, утврдени се следните состојби, дадени се образложенија и препораки за надминување на утврдените состојби и тоа како итто следува:

2.1.1. Контролна средина

Градоначалникот, согласно ЗЛВФК и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор, има обврска да воспостави контролно опкружување, како една од компонентите на ФУК, кое е основа за целиот систем на внатрешната контрола. Со ревизијата на воспоставените елементи на контролното опкружување (личен и

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

профессионален интегритет, начин на размислување и стил на работење, организациона структура, политики и практики на управување со човечки ресурси и компетентност на вработените) се констатирани следните состојба, и тоа:

- Согласно член 57 став 4 од ЗЛС и Статутот, Советот има донесено нов Правилник за внатрешна организација на општинската администрација на Општина Демир Хисар, во јануари 2016 година („Службен гласник на општина Демир Хисар“ бр.1 од 2016 година). Врз основа на тоа, од страна на градоначалникот, донесен е Правилник за систематизација на работните места во општинската администрација во општина Демир Хисар бр.01-53/1 од 29.01.2016 година и Решенија за распоредување на административни службеници бр.04-318/1 од 14.04.2016 година. Согласно Правилникот, предвидени се Одделение за финансиски прашања и Одделение за внатрешна ревизија.
- Согласно Прегледот за систематизирани и пополнети работни места, во Одделението за финансиски прашања кое е во составот на Секторот за општи и правни работи и финансиски прашања, предвидени се 7 работни места со 7 извршители, а пополнети се 5. Работните места Овластен смјтководител и Даночен извршител не се пополнети. Наведените акти се подготвени во согласност со Уредбата за начелата за внатрешна организацијана органите на државната управа и за нив е добисена согласност од Агенцијата за администрација.
- Во Општина Демир Хисар, донесени се интерни акти- процедури за финансиско управување и контрола и тоа: Правилник за начинот на спроведување внатрешна распределба на вкупно одобрен буџет, преземање финансиски обврски и извршување плаќања во општина Демир Хисар, Решенија за внатрешна распределба на вкупно одобрен буџет за 2015 година, Решенија за внатрешна распределба на вкупно одобрен буџет за 2016 година во општина Демир Хисар и Упатство за материјално финансиско работење.
- Вработените во општинската администрација, при извршувањето на работните задачи ги применуваат одредбите од Етичкиот кодекс за државни службеници и правилникот за внатрешна организација и функционирање на Општина Демир Хисар.
- Во досегашниот период во Општина Демир Хисар носени се годишни програми за обука и едукација на вработените и доставувани се полугодишни извештаи за спроведените обуки на вработените.
- Согласно Законот, раководителот на Одделението за финансиски прашања е должен да изготви План за воспоставување на ФУК и методологија за спроведување на планот. Во Општина Демир Хисар лицето раководител има изгответо план за 2015 и 2016 година, според кој се предвидени активности и дел од тие активности се извршени, а останатите недозавршени активности е планирано да се завршат до крајот на 2016 година.

- Во досегашниот период во Општина Демир Хисар не е обезбеден стандард за управување со квалитет ISO 9001 или некој друг стандард, со што не е постапено согласно Законот за воведување на системот за управување со квалитет и заедничката рамка за процена на работењето и давањето на услуги во државната служба.
- Во општината се донесени решенија за генерални и посебни овластувања во 2015 година, со што е обезбедена поделба на должностите и разграничување на одговорностите.
- Согласно ЗЈВФК, општината има назначено лице за неправилности за известување за неправилностите и сомнежите за измама или корупција и самостојно да ги презема потребните мерки, со решение бр. 08-1154/1 од 18.11.2009 година. Меѓутоа во изминатиот период не се поднесувани известети до единицата во Управата за финансиска полиција, како што е предвидено во член 12 од Уредбата, донесена врз основа на член 50 став 8 од ЗЈВФК.
- Во Општина Демир Хисар за вработувањето, оценувањето, обучувањето, унапредувањето и наградувањето се применуваат одредбите од ЗАС. Во 2015 година извршено е оценувањето и доставен е известетот. Во досегашниот период нема воспоставена практика за унапредување и наградување, а немало питу случаи за преземање на дисциплински мерки за вработени.

Наведените состојби упатуваат дска во Општина Демир Хисар постои потреба од преземање на дополнителни активности за намалување на ризиците и обезбедување на контролно опкружување кое ќе овозможи воспоставување и непречено функционирање на системот на ФУК и остварување на посебните и општите цели на субјектот.

2.1.2.Управување со ризиците

Согласно член 15 од ЗЈВФК и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор, во Општина Демир Хисар потребно е да се преземат активности за утврдување, процена и контрола на можните пастани и состојби, кои може да имаат негативно влијание врз постигнувањето на целите на субјектот. Субјектот, за да ја постигне својата мисија и целите, треба да управува со ризиците од причина што истите може да имаат влијание врз извршувањето на работите и постигнувањето на посакуваните резултати. Управувањето со ризиците опфаќа: утврдување на целите, планирање, координација, следење на извршувањето и управување со ризикот. Со ревизијата, во делот на управувањето со ризикот, констатирани се следните состојби:

-Градоначалникот обезбедува следење на извршувањето преку релевантни квантитативни и квалитативни индикатори преку известети за извршени исплати, годишен известет

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

согласно ЗФЕЛС и редовните состаноци со раководителите на одделенијата и директорите на јавните установи.

-Во општината не е донесена Стратегија за управување со ризик и не е изработен Регистарот на ризици.

Врз основа на наведеното ревизијата утврди дека во општина Демир Хисар е потребно да се преземат дополнителни активности во насока на изработување на Стратегијата за управување со ризици и Регистарот на ризици, а потоа и нивното имплементирање.

2.1.3. Контролни активности

Контролните активности се политики и постапки воспоставени за справување со ризиците и постигнување на целите на субјектот. За да бидат ефективни, истите треба да бидат соодветни, да функционираат постојано според план во текот на целиот период, и да бидат рентабилни, сеопфатни, разумни и директно да се поврзани со контролните цели.

Контролните активности служат за откривање и спречување на ризици, и истите вклучуваат: постапки за овластување и одобрување, контрола врз пристапот до ресурсите и свиденциите, проверки, усогласувања, прегледи на оперативното извршување, прегледи на работењето, процесите и активностите и надзор.

-Процедури за финансиско управување и контрола кои се однесуваат на:

- процедура за движење на финансиската документација, малите набавки и плаќањата-Упатство за материјално и финансиско работење,
- Правилник за начинот на спроведување на пописот на срредствата, изворите, побарувањата и обврските.

Истите се потпишани и одобрени од градоначалникот на општина Демир Хисар.

- Со донесениот Правилник за начинот на спроведување на внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет, преземање финансиски обврски и извршување плаќања во општина Демир Хисар воспоставена е поделба на должностите и одговорностите и со дадени овластувања за одобрување, извршување, сметководствено евидентирање и контрола на различни лица.

-Цела изработено попис и опис на работните процеси и активности и Мана на процеси, и нема назначено лице финансиски контролор согласно активностите предвидени во планот за воспоставување и развој на ФУК, определен рок тоа да се направи с до крајот на 2016 година.

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

- За физичко обезбедување на објектот ангажирана е агенција за обезбедување, а има и поставен видео надзор.

-Востановена е пракса за редовно правење на дневна, неделна и месечна резервна копија на податоците (back up), правење на резервна надворешна копија. Одговорните лица кои работат со компјутерските програми имаат заштитен влез со посебни лозинки.

2.1.4. Информации и комуникации

Една од компонентите на финансиското управување и контрола се информациите и комуникациите, кои согласно член 17 од ЗЈВФК, опфаќаат: утврдување, собирање и распределба, во соодветна форма и временска рамка, ефективна хоризонтална и вертикална комуникација на сите нивоа, градење соодветен информациски систем за управување, документација и графички приказ на системот, документирање на сите процеси и трансакции и развој на ефективен, навремен и доверлив систем за известување.

-Градоначалникот и советот на општина Демир Хисар добиваат информации за извршување на буџетот/финансискиот план, употребата на ресурсите и остварувањето на стратешки, годишни и оперативни планови од раководителите на одделенијата.

- Постои развиен систем на комуникација (внатрешна и надворешна, хоризонтална и вертикална), преку воспоставен начин на комуникација по пат на: писмена кореспонденција, електронска пошта, секојдневни состаноци со вработените, писмени задолженија, усни наредби, секојдневни средби со граѓаните, слектронско сандаче за пријавување проблеми по електронски пат, средби на градоначалникот со граѓаните во месните заедници, неформална комуникација меѓу вработените и граѓаните, јавни расправи.

Согласно наведеното, во делот на информации и комуникации, во Општина Демир Хисар воспоставен е начин на информирање и комуницирање кој овозможува остварување на целите на општината.

2.1.5. Мониторинг

Согласно член 18 од ЗЈВФК, со мониторингот се проверува соодветното функционирање на системот на ФУК, кое треба да се одвива преку постојано следење, самопроцени и внатрешни ревизии.

Субјектот треба да изготви планови и програми за оценување на внатрешната контрола. Раководителот на субјектот треба да обезбеди континуирана проверка и оценување на функционирањето на внатрешната контрола и нејзините елементи. Нефункционирањето или други утврдени проблеми треба да се решаваат оперативно преку преземање на корективни мерки. Системите на внатрешна контрола треба да

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

се следат за да се оцени квалитетот на работењето на системот со текот на времето. Следењето се постигнува со рутински активности, посебни процепи или комбинација од двете. Проверката на контролите треба да потврди дека внатрешните контроли придонесуваат кон остварување на целите.

- Во општина Демир Хисар е изгoten и доставен Годишен финансиски извештај за 2015 година до МФ ЦЕХ.
- Согласно наведеното во Општина Демир Хисар обезбеден е мониторинг со кој се врши проверка и оценување на функционирањето на системот на ФУК преку постојано следење, самонроцени и внатрешни ревизии. Во донесениот План за воспоставување и развој на ФУК планирите активности: Анализа на потребните и постојните контроли, Донесување на план за отстранување на слабостите на контролата и Следење и преглед на напредокот (План за воспоставување на потребните контроли) се во тек на изготвување.

2.2. Со ревизијата на процесите за управување и контрола при утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата констатирана е следната состојба:

2.2.1. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на набавките и плаќањата:

- Во Општина Демир Хисар спроведувањето на процесот на набавките и плаќањата се врши во Одделението за финансиски прашања.

- Врз основа на спроведеното интервју, снимениот систем на интерни контроли, тестови на усогласеност, увидот во прегледот на спроведените набавки за 2015 година, го констатиравме следното:

Јавните набавки се спроведуваат по постапка и начин дефинирани во ЗН и подзаконските акти. Активностите поврзани со јавните набавки ги врши лице вработено во одделението за финансиски прашања кое има потврда за положен испит со важност од три години од бирото за јавни набавки бр. 03-4/381 од 28.11.2014 година.

Набавките се спроведуваат врз основа на утврдените средства во Буџетот и Годишкиот план за јавни набавки.

- Ревизијата имаше за цел да ја оцени ефикасноста и ефективноста на системот на интерни контроли во процесот на плаќања преку утврдување на клучните ризици, клучните контроли и тестови на усогласеност, констатирана е следната состојба:

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

-Со Упатството за материјално и финансиско работење бр.10-689/1 од 03.07.2009 година се уредува начинот на движење на финансиските документи при набавките и плаќањата.

-Градоначалникот има донесено Решение за внатрешна распределба на буџетот за 2015 година и за 2016 година,

-Фактурите и ситуациите се заведени во архива и во книгата на влезни фактури и истите се одобрени од одговорното лице- градоначалникот или од него овластено лице, со генерални овластувања за преземање на финансиски обврски.

-Малите набавки не се спроведуваат целосно на начинот како што е описан во Упатството, за дсл од набавките нема потпишан налог за нарачка и не може да се изврши контрола на набавените количини.

- Во општината не е назначено лице за следење на реализацијата на договорите за јавни набавки кое има задача да врши споредба на фактурираните видови на материјали или работи, количина и цена во фактурите или ситуации во однос на договорените.

Поради претходно паведеното во Општина Демир Хисар, при спроведување на процесот на плаќање во системот во системот на интерните контроли, постојат делумно обезбедени услови за точноста и целосноста на финансиските евиденции.

2.2.2. Инвентарисување на средствата и обврските

Ревизијата имаше за цел да ја оцени ефикасноста на системот на интерни контроли во процесот на инвентарисување, односно спроведување на пописот преку добивање на уверување дека:

- пописот е извршен во законски утврден рок,
- пописот е сеопфатен (ги опфатил сите средства- сопствени и туѓи),
- пописот е квалитетно извршен,
- извршено е усогласување на сметководствената со фактичката состојба,
- изгответ е извештај од извршениот попис и истиот е разгледан и одобрен од надлежните органи,
- донаесен е акт за прифаќање на извештајот.

Согласно член 21 од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, во општина Демир Хисар секоја година се организира и спроведува попис на средствата и изворите на средства. За начинот и постапката на вршење на пописот на средствата и изворите, градоначалникот има донесено интерен акт Правилник за начинот, постапките и

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
-ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА СИСТЕМОТ ЗА ФУК ВО ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР**

процедурите за спроведување на пописот на средствата, обврските и побарувањата под бр. 01-637/1 од 19.06.2009 година.

За спроведување на активностите врзани со пописот на средствата, со состојба на 31.12.2015 година, согласно член 30 од Правилникот за смстководство на буџетите и буџетските корисници, градоначалникот донел Решенис за формирање на комисија за попис.

Пописот во општина Демир Хисар е започнат и извршен во законски утврдениот рок. Пописната комисија има изготвено Извештај за извршениот попис на основните средства, ситниот инвентар, побарувањата и обврските со состојба на 31.12.2015 година кој е разгледан од раководното лице и донесен е акт за прифаќање на извештајот за попис.

-Не постои практика средствата и техничката опрема да се издаваат на реверс на лицата кои ракуваат со истите со цел поголема контрола и одговорност при заштитат на имотот.

Врз основа на наведеното ревизијата констатира дека пописот е извршен на начин пропишан со законската регулатива што има влијание на воспоставувањето на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола.

ЗАКЛУЧОК

Надлежните органи за управување и раководење со субјектот имаат обврска за преземање мерки, политики и конкретни активности за пропишување на подзаконските и интерните акти, донесување и имплементација на процедурите за финансиско управување и контрола (планирање, извршување, мониторинг и известување) кои претставуваат предуслов за воспоставување на финансиско управување и контрола.

Со извршената ревизија на финансиското управување и контрола во Општина демир Хисар констатираме дека од страна на раковорството на општината **делумно се преземени** потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на ФУК за испречен остварување на целите на субјектот.

Постојат можности за подобрување на функционирањето и развојот на системот на ФУК во делот на преземање на конкретни мерки и конкретни активности за изготвување на стратешки план на општината, изготвување и усвојување на стратегија за управување со ризици, носење на пишани процедури и нивна доследна примена во функција па воспоставување на систем на ФУК кој ќе придонесе за неизречен реализирање на целите на субјектот.

Во насока на подобрување на констатираните состојби во извештајот се дадени и препораки со чие спроведување би се зголемила ефикасноста и ефективноста во работењето на општина Демир Хисар.

ПРЕПОРАКИ

1. Раководното лице на субјектот да преземе мерки и активности за изготвување на Стратешки план за ЛЕР со јасно утврдени стратешки цели кои ќе претставуваат основа за поединечните годишни програми по надлежностите.
2. Раководното лице на субјектот да формира работна група која ќе изврши оценка на ризиците поврзани со активностите на општината и нивното влијание врз работењето на субјектот, а врз основа на оценката на ризиците да пристапи кон изработка на Стратегијата за управување со ризици.
3. Раководното лице на субјектот да иницира активности за воведување на стандард за квалитет ИСО 9001.
4. Надлежните од одделението за финансиски прашања да преземат мерки и активности за изготвување на писани процедури за процесите, безготовинско и готовинско плаќање, движење на документацијата, пресметка на плати, јавни набавки, пресметка и исплата на потрошокот на горивото и патните трошоци, задолжување и ракување со средствата и опремата, ИТ заштита и чување на датотеките.
5. Одговорното лице во Одделението за финансиски прашања да ги спроведе сите планирани активности кои се предвидени во Планот за воспоставување и развој на ФУК (попис и опис на работни процеси, мапа на процесите, анализа на потребите и постојните контроли, следење и преглед на напредокот - план за контроли, да се назначи лице финансиски контролор).
6. Лицето задолжено за известување за неправилности, измами и корупција да доставува квартални извештаи до Управата за финансиска полиција согласно законот.

Доставено до:

-Градоначалник
Богдановски

-Раководител на одд.
Валентина Павловска

